

N^{RO} 177.

KURJER

POLSKI

WARSZAWA

Sobota dnia 5 Czerwca r. 1830.

Prenumerata miesięczna zlp. 2 gr. 20.

Kwar. zlp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

G Ł O S

N. Pan ozdobił orderem S. Stanisława klasy I przybyłego do Warszawy z doniesieniem o zgonie swego monarchy barona Freisztet generała adjutanta W. X. Badeńskiego, a hrabia Szlifien, adjutant Królewicza następcy tronu pruskiego, otrzymał order S. Stanisława klasy III.

N. Pan raczył obdarzyć P. Kurpińskiego, mistrza kapelli dworu pierścieniem brylantowym.

Dnia 1 czerwca odczytany został połączonym izbom sejmowym rapport złożony J. C. K. M. przez radę stanu, obejmujący odpowiedź N. Pana na petycje izby poselskiej na ostatnim sejmie podane.

Dnia wczorajszego i onegdajszego nie było posiedzeń w izbach sejmowych. Połączone kommisje trudniły się bowiem ułożeniem projektu do pomnika dla wiekopomnej pamięci Alexandra.

P. Henryka Sonntag wyjeżdża dziś do Fiszbach w Ślązku, gdzie N. Pani przez niejaki czas zabawi, powróci do Warszawy za dni 12. Dnia 2 czerwca znajdowała się ta artystka na wieczorze tańczącym u Xiecia Czartoryskiego.

Otrzymali stopień akademicki magistra z prawa: P.P. Ludwik Sliwowski, Ignacy Goryszewski i Klemens Sajkiewicz. Z prawa i administracji P. Alexander Głębocki; z administracji P. Franciszek Dzwonkowski.

J. O. Xiecia Czartoryskiego Senatora Wojewody, od deputacji Senatu, mianu w izbę poselskiej, przy zaproszeniu Sej do połączenia z Senatem d. 28 maja 1830 roku.

Przychodzimy wimieniu Senatu powitać szanownych naszych braci po długim oddaleniu, na wezwanie łaskawego Króla, wróconych do tej praw świątyni. Widok przybyłych ze wszech stron kraju, wyborem współobywateli zaszczyconych mężów, na których twarzach czytamy wyraz czucia powszechnego, w których postaci zda się malować postać całego narodu, niepodobna, aby najżywiej każdego serca polskiego nie przejął. Od ostatnich sejmowych obrad, jakże znaczące i niepoliczoné dla kraju ważności zaszły wypadki. Straciliśmy Ustawodawcę naszego, Wskrzesiciela inienia Polski, Założyciela Królestwa. Jego śmierć okryła głębokim smutkiem kraj cały, wycisnęła łzy rzewne z oczu wszystkich Polaków, i razem jak to bywa w takich żałosnych zdarzeniach, przejęła nas mimowolną niespokojnością. Lecz ukoił nas wspaniały Następcą, szczęśliwie panujący Monarcha, który dalszym ciągiem dobrodziejstw, to najłaskawsza przysięga, to pamiętnym koronacji obrzędem, uświęcił wolę wiekopomnego i czczonego przez siebie Brata i raczył dziełu Jego nowéj nadać trwałości. Zaciągnęliśmy już wielki dług powinnej i wiecznej wdzięczności ku dobroczynnemu Monarsze, na którego głos tręskliwy o wykonanie ustaw otworzy-

fy się zamknięte przez lat kilka podwoje tej Izby. Jeszcze nigdy Monarcha nie widział trybu naszych obrad, pierwszy raz je zwołuje i pierwszy raz będzie ich świadkiem. Boddajby w nich znalazł same powody zadowolenia dla siebie, same środki czytania w sercach, odkrycia prawdy i uszczęśliwienia ludu swojego. W czasie Waszej niebytności, dostojni reprezentanci ziem i miast polskich, Senat nie przestawał zgromadzać się w Stolicy dopełniając swych konstytucyjnych obowiązków, i pochlebia sobie, że przez te lata nie utracił prawa do ufności Narodu. Nieprzerwane obradowanie obok władz najwyższych rządu i częste z niemi stosunki, powinny coraz pomnażać i uzupełniać jego doświadczenie; ważny wprowadzić, lecz niekiedy gorzki owoc późnego wieku i ciągłego urzędowania. Ale czémże są dojrzałość i doświadczenie bez wiadomości miejscowych, bez światła, bez uczuć i życzeń z całego narodu, w samem źródle czerpanych? Wy dostojni Mężowie przynosicie nam te najcenniejsze pomoce, z których Senat najżywiej pragnie korzystać. Niech połączenie Izb, do którego was zapraszamy, wyobraża połączenie usiłowań i dążeń. Niechaj skojarzy w jeden węzeł wszystkie najlepsze przymioty i własności, które mi śmiem powiedzieć, że się wzajemnie poszczycić i wspierać możemy. W nich dopiero okaże się prawdziwa opinia narodu, prawdziwy duch publiczny, pełen umiarkowania, wolien od prywaty, mający na pierwszym względzie zachowanie obecnego dobra, dbały o rzeczy istotne, wszystkich bezpośrednio dotyczące, na inne mniejszej wagi, mniej też uważny; pełen uszanowania i wdzięczności dla Króla, miłości ku ojczyźnie, i z obu tych względów przeciwny rozterkom, osobistościom i wszystkiemu, coby mogło być nastroczonem lub na złe użytym przez czuującą może niechęć; w reszcie równie stały jak spokojny. Te szlachetne rysy pozostałych w domach braci, prawdziwe cechy całego ludu polskiego, odznaczają także jego prawnych Zastępców i natchną duchem jedności nasze obrady, poświęcone je-

dynie jego potrzebie i użytkom. A kiedy przyjdzie pora rozbiegania skarg i dolegliwości, przypomniemy sobie, że niema kraju, w którymby ich nieznano; i powierzmy je z poszanowaniem i ufnością dobroci i słuszności Króla, chcącego wiedzieć o wszystkiem i kochającego prawdę. Wszakże prawdą nie się nie wyda tylko to co wyrzeczonem będzie bez namietności, która skoro górę bierze, budzi natychmiast podejrzenie, zaiwacza możność przekonania i przeciw sobie inne namietności wyzywa. Z prawdą więc sumienną i spokojną, z poświęceniem się dla kraju, z wiernością dla króla w sercu, pójdźmy razem przed tron jego, słuchać słów jego ojcowskich i złożonego mu sprawozdania rządu; zawsze gotowi oddać dzięki i chętną sprawiedliwość użytecznym zamiarom i pomyślnym skutkom, o niedogodnych zaś lub zboczonych przestrzedz podług ścisłej powinności, lecz z oczekiwaniem: iż się dadzą sprostować przez rząd z rodaków złożony i pod berłem Monarchy, który wśród swojej potęgi, pala miłością ludzkości i dobra powszechnego. Uraduje się jego wspaniałe serce, kiedy nasze prace szczęśliwemi dla kraju będą uwieńczone skutkami. Dostojni mężowie, raczcie wybaczyć, jeśli się za długo rozwódził. Powodowany chęcią wyrażenia winnej cześci waszym cnotom i światłu, nie mogłem na sobie przemódz, abym przed tą prześwietną izbą, nie wyznał naszego także najmocniejszego przekonania, że trzymając się stale szczerych i prostych całego narodu zasad i życzeń, potrafimy, da Bóg, szczęśliwie otworzyć zaczynający się zawód sejmów nowego parowania i zachować nadal pocieszającą nadzieję, iż niemi pod wpływem wysokiej mądrości Króla, ustalą się i uświetnią przeznaczenia Naszej Ojczyzny.

Polonez grany na balu u dworu Najjaśniejszych Cesarsko-królewskich Mości w dniu 1 czerwca 1830 r. skomponowany i ułożony na piano forte, przez Karola Kurpińskiego mistrza kapelli dworu królewsko-polskiego, wyszedł w składzie muzyki Klukowskiego cena zł. 1.

Dziesięć nocy około 2 godzinie po północy wszczął się pożar w domu P. Sierputowskiego, na Pradze, przy ulicy Wołowej i Sprzeżnej pod Nr. 251 położonym i pomimo rychłego i dostatecznego ratunku spłonęły dach, krokwie i pałapy. Przyczyną pożaru było podłożenie materjałów palnych; śledztwo atoli

policyjne wykryje zapewne wkrótce sprawcę tego zbrodniczego zamiaru.

Dnia wczorajszego płacono na giełdzie warszawskiej rossyjskie assygnaty po 178 zł. 20 gr.; za polskie listy zastawne żądano nie licząc w to wartości kuponu wynoszącej zł. 1 gr. 24 po 78 zł. 20 gr.

Wczoraj wyciągnięto z kola loterii liczbowej następujące numery: 83. 72. 59. 66. 12.

Dziś zrana ciepła stopni 12. — Wczoraj w połud 21. TEATR NARODOWY. Dziś: 5ty koncert H. Sontag.

Przyjechali do Warszawy. — Orsetti Tomasz 510 Długa; Wilski Stan. 543 Długa; Truskowski Sebald 2971 Solec; Biedrzycki Ant. 415 Krak. Przed.; Wielhorski Jan hr. 613 Wierzb.; Makomski Stan. 2673 Bednarska; Swiderski Władysław tamże.

Wiadomości Zagraniczne.

W trzecim poszycie petersburskiego Dziennika górniczego umieszczona jest wiadomość o złocie i platynie добытých w drugiej połowie przeszłego roku z kopalni uralskich i dostawionej do Petersburga przez karawanę w początku marca b. r. Według niej przywieziono ze skarbowych kopalni złota 54 pud. 1 f. 86 zołot. Platyny 1 pud 16 f. 54 zoł. 9 dr. Z kopalni prywatnych złota 91 pud 26 f. 53 zoł. Platyny 33 pud., 23 f. 65 zoł. 56 dr.

Wtwardzy Burnoj na linii kaukaskiej, dało się uczuć d. 25 lutego r. b. silne trzęsienie ziemi, które przez 2 minut trwając, nie zrzuciło żadnej szkody. Lecz w mieście Tarki zapadło się 200 domów i około tyluż zostało uszkodzonych.

W okolicy Tiflis widziano w marcu 2 słońca przez 4 godzin.

Dnia 24 maja zabrał głos książę Wellington w izbie wyższej i przeczytał następujące poselstwo od króla: „Jerzy król. N. Pan uznał za rzecz potrzebną zawiadomić izbę, iż złożony został ciężka choroba i że mu trudno i z bólem przychodzi podpisywać własnoręcznie dokumenta publiczne, które podpisu królewskie-

go wymagają. N. Pan ufa w przynależnym przywiązaniu parlamentu, że bez straty czasu, izby wezmą pod rozagę sposób zastąpienia tymczasowo tego obowiązku korony bez szkody służby publicznej. Izba wyższa nie postanowiła jeszcze nic więcej w tej mierze, tylko uchwaliła adres do króla ubolewając nad chorobą jego.

Król J. francuzki rozesał okólnik do wszystkich biskupów francuzkich, z wezwaniem, ażeby odprowadzali modły o pomyślny wypadek wyprawy przeciw Algierowi. Wyprawa ta czekała jeszcze d. 24 maja na wiatr pomyślny.

Dnia 22 maja był wielki bal u księżny Berry w Tuillerjach; znajdował się na nim król neapolitański z swoją małżonką.

Nowy francuzki minister spraw wewnętrznych, P. Peyronnet, przesłał d. 20 maja wszystkim prefektom następujący okólnik: „Król powierzył mi kierunek spraw wewnętrznych. Znam trudności tej ważnej administracji, ale doświadczenie urzędników do niej należących, czyni mi nadzieję, że je pokonam. Żądam od Wpánów tylko wykonania praw; żądam wykonania ich spieszego, punktualnego, zupełnego i rzetelnego. Zawsze postępować podług prawa; działać w swoim czasie, co prawo dozwala; nie działać nigdy tego, co prawo zabrania, oto podług mnie obowiązki rozumnego i zdanego administratora etc.,

Wiceadmirał Duperré, dowodzący flotą do wyprawy algierskiej należącą, wydał zokreśtu swego w porcie tulońskim d. 18 maja następującą odezwę: „Oficerowie, podoficerowie i majtkowie! Powołani z waszemi towarzyszami broni, z wyprawą popłynąć mającemi do dzielenia losu przedsięwzięcia, którego wymaga honor i ludzkość, powinniście zarazem dzielić z nimi sławę. Król z Francją oczekuje po naszych spólnych usiłowaniach i naszej zupełnej jedności zadosyć uczynienia za hańbę banderze francuzkiej wyrządzoną. Pamiętajmy na przykład jaki nam dali przy podobnej sposo-

bnosci nasi przodkowie! Naśladowujmy ich, a skutek jest pewny!., Kapitanowie okrętowi przeczytali na swoich okrętach ten rozkaz dzienny podwładnym i wszyscy przyjęli go z zapałem.

Redakcja dziennika paryzkiego *Revue de Paris* dała chwalebny przykład wyznaczania nagród za najlepsze pisma w materji oznaczonej. Zadała ona takie pytanie do rozwiązania: *Jaki miał wpływ rząd reprezentacyjny we Francji od lat 15 na literaturę i obyczaje Francuzów?* Przysłano redakcji w tym przedmiocie 59 pism, z których wyznaczona komisja pierwszą nagrodę 1500 fr. przyznała panu Charles, drugą 500 fr. panu Ternaux.

Kardynał Pacea wydaje w Rzymie pamiętniki, w których opisuje swoje niewolę.

Do sprzedania Wiosna **PONIAŁÓW** w Wdztwie Kalskim, powiecie Warkim położona, mająca 100 Włók miary magdeburskiej rozległości, w gruntach przeszło w trzy czwarte drugiej klasy, ze sprzętem siana 160 fur parokonnych z łąk, pola przerzynających lasem sosnowym i dębowym na potrzeby gospodarskie i mierną gorzelnią wystarczającą z zabudowaniami folwarcznymi i włościańskimi w zupełnie dobrym stanie, z ogrodami, owocem jarzynnym, kwiatkarnią, trzajbausem i oranżeryą, i angielskim w najnowszym guście z domem mieszkalnym murowanym i równie gustownie umeblowanym, jak najwygodniej urządzone, pod zyskownymi i leżmożnościami najbardziej ułatwiającymi warunkami. Adres osoby w układ wchodzić mającej na teraz w biórze Informacyjnym, a później podczas kontraktów Sto Jankich w Kaliszu u Wgo Mecenasa Głotz.

Potrzebny jest kapitał około 18,000 zł. na hipotekę pewną dóbr w Województwie Mazowieckim położonych. Bliższa wiadomość w biórze informacyjnym. Potrzeba kapitału od 6 — 7,000 na posiadłość mieską na pierwszą i dostateczną hipotekę. (244).

Literat chcący pewien przeciąg czasu na wsi spędzić, życzy się podjąć usposobienia młodzieży w języku francuzkim i w wyższych naukach. Adres w biórze Informacyjnym.

Dwa Dobra w Województwie Płockim, Dwa w Kalskim, Trzy w Mazowieckim, Jedne w Sandomierskim i Jedne w W. Xięztwie Poznańskim, poruczone zostały biórowi informacyjnemu do sprzeda-

nia. O ich położeniu i warunkach, również jak względem sprzedaży niektórych domów w Warszawie codziennie można powziąć w témże biórze wiadomość.

O mil 4 od Warszawy jest Wiatrak z domem mieszkalnym i gruntem do wypuszczenia w erpacht. O warunkach i miejscu dowiedzieć się można w biórze Informacyjnym.

Ktoby pragnął mieć subiekta handlowego, pisarza fabrycznego, albo kopiistę, zostawi swój adres w biórze informacyjnym na Krak. Przed. Ner 377.

Nauczycieli kilku zgłasza się również do bióra naszego, potrzebujący przeto takowych na prowincję lub do miasta, raczą przelać swoje adresy i warunki.

Z zabudowaniem i gruntami, oraz łąkami, **MLYN WIATRAK** na sposób Warszawski zbudowany, jest do wypuszczenia w erpacht albo w dzierżawę. Odległość od Warszawy jest mil 4.

Kapitalista i Gospodarz zarazem chcący wziąć w Dzierżawę dobra przeszło 1,000 korcy żyta a 4,000 pszenicy wysiewu, licząc przytém ogromną propiację w okolicy odległej od Warszawy nad Bugiem, udać się raczy do bióra Inform. na Kr. Przed. N. 377.

Do Miasta handlowego w Rosji niedaleko od Brodów odległego, o kilka mil od granicy Polskiej, gdzie rocznie jarmarki na wełnę odbywają się, Dzieci chcący sprowadzić fabrykantów wszelkiego rodzaju ofiaruje liczne korzyści, a między innemi pobuduje domy, nada łąki i pozwoli drzewa pod pewnymi dogodnymi warunkami, nawet jeśliby tego istotna potrzeba wymagała, a dozwalało bezpieczeństwo, nie oszczędzi forszusów; żądający obszerniejszych informacji, zgłosi się jak wyżej.

Na pierwszą hipotekę Dóbr w obwodzie Łęczyckim położonych, w Wdztwie Mazowieckim, potrzebny jest na pierwszą hipotekę kapitał 30,000 Złp. Dobra te są kupione za 67,000 złp. Ktoby takowy posiadał zgłosi się do bióra Informacyjnego.

Na hipotekę Dóbr wartujących przeszło 200,000 Złp., a na których jest ulokowana pożyczka skarbo-wa 61,000 Złp. potrzeba 24,000 kapitału. Dobra te są położone w Województwie Mazowieckim. Adres jak wyżej.

TRYKI HISZPAŃSKIE czystej krwi z owczarni dóbr Zbójna Antoniego hr. Sumińskiego Radcy Stanu dostawione zostały na sprzedaż do Warszawy; próbki i dalszą wiadomość powziąć można w biórze na Krak. Przedm. pod Nrem 377, zawsze od 8ej rano do 6ej wieczorem.

Potrzebny **PIWOWAR** dobry do miasteczka na prowincji, któren zgłosić się może do hotelu Gerlach pod Ner 414, albo też do Bióra Informacyjnego na Krak. Przed. pod Ner 377, o czém dalszą wiadomość powziąć może.